

DÉLVIDÉK

Megjelenik minden nap

Főszerkesztő: Illés Sándor

8 oldal, ára 10 fillér

Politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csikás Benő utca 3.

Telefon: 2-07. Csekkszám: 74.050

Előfizetés egy óra. 2.40 P.
Negyedévre 7.- P.

I. évfolyam

Zombor, 1941 augusztus 5, kedd

79. szám

A japán csapatok benyomultak Sziámba

Csang-Kai-Sek hadai átlépték Indokina határát / Moszkvát kiüritik / Félmilliónyi katonát veszített a Szovjet egy hét alatt Puszító légitámadás Alexandria és Suez ellen

Odessza felé menetelnek a német erők

Zürich, augusztus 4.

A svájci sajtó a legújabb jelentések alapján összefoglalót közöl a harctéri helyzetről.

Északon folyik a visszavonuló szovjet erők felmorzsolása és a német—finn csapatok már a Szentpétervár környékén lévő szovjet ipartelepeket veszélyeztetik.

A szmolenszki arcvonalon a németek kikényszerítették a Szovjettől a Moszkva felé vezető ut megnyitását. Kiev vidékén változatlan hevességgel folynak a harcok s a szovjet csapatok minden próbálkozása meghiúsul a német támadások lendületén. Délben a német és a szövetséges csapatok Odessza felé menetelnek

A svájci sajtó berlini tudósítóinak jelentése szerint az elmúlt héten foglyulejtett szovjet katonák számát több mint százezerre becsülik német hivatalos helyen. Katonai körökben hangoztatják, hogy a szovjet elkeseredetten védekező harcmodora miatt a halottak és sebesültek száma eddig mindig az ejtett foglyok száma négyszeresének fe-

lelt meg, ami azt jelenti, hogy a Szovjet az elmúlt héten körülbelül félmillió embert veszített foglyokban, halottakban és sebesültekben.

Ezzel a német hadsereg nagy lépéssel jutott közelebb végső céljához: a szovjet haderő teljes megsemmisítéséhez.

—:0:—

A lángokban álló Moszkvát kiüritik

Zürich, augusztus 4.

Moszkva ellen hétfőre virradóra is nagyarányú támadást intézett a német légió. A szovjet fővárosban egész városnegyedek állnak lángokban. A támadás hatalmas pusztításokat végzett a város katonai ipari üzemeiben, a raktárakban és katonai berendezésekben.

Moszkvából érkező hírek arról számolnak be, hogy gyors ütemben folyik a város polgári lakosságának eltávolítása. A gyer-

mekeket már korábban elvitték a városból.

A szovjet hatóságok rendeletet adtak ki, amely szerint a menekülő polgári lakosságnak tilos a vasutvonalak és közlekedési főutvonalak használata.

A polgárság csak mellékutakon menekülhet. Ezzel az intézkedéssel azt akarja elkerülni a szovjet hadvezetőség, hogy a menekülők eltorlaszolják az utakat és ezzel gátolják a haderő mozgulatait.

Hadszintérré vált Indokina és Sziám

Zürich, augusztus 4.

A Die Tat csunkingi levelezője közli, hogy a kínai hadügyminiszter jelentése szerint a japán élcsapatok benyomultak Thaiföldre. (MTI).

Newyork, augusztus 4.

Megerősítik azokat a híreket, melyek szerint a Csang-Kai-Sek tábornok parancsnoksága alatt álló kínai csapatok benyomultak a japánok által megszállt Indokina francia gyarmatra. A harcok a határmenti övezetben folynak.

Szovjet repülőgépek támadása Konstanza ellen

Berlin, augusztus 4.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy angol repülőgépek hétfőre virradóra támadást kíséreltek meg Németország nyugati tartományai ellen. Kár nem esett. A légvédelem egy angol gépet lelőtt.

Hétfőre virradóra a csatorna felett 3 angol gépet semmisítették meg a német erők. Vasárnap délután egy brit gépet lelőttek a német vadászok. A belga és északfrancia csatorna parton elhelyezett német légvédelmi ágyúk vasárnap a kétszázadik angol gépet lőtték le.

A szovjet légióerők támadást intéztek Konstanza román kikötő ellen.

A bombák legnagyobb része lakónegyedekre hullott, ahol károkat okozott. A székesegyházat ért találat súlyosan

megrongálta a templomot. A német légvédelem hat szovjet gépet megsemmisített.

AMERIKA TILTAKOZOTT AZ ÉSZAKKINÁBAN ÉLETBELÉPTETETT JAPÁN FORGALMI KORLÁTOZÁSOK ELLEN

Tokió, augusztus 4.

Amerika tokiói nagykövete tiltakozó jegyzéket nyújtott át a japán külügyminisztériumban az Északkinában életbeléptetett vasuti korlátozások miatt. A jegyzék szerint a vasuti forgalom korlátozása amerikai érdekekbe ütközik.

ANGOLSZÁSZ—SZOVJET TERVEK JAPAN ELLEN

Tokió, augusztus 4.

A japán sajtó rámutat arra, hogy az an-

golszász hatalmak Kína és a Szovjet bevonásával tervszerű akciót folytatnak Japán körülkerítésére. A körülkerítési politikának legújabb fejleményeit a következőkben ismerteteti a japán sajtó:

1. Anglia és Amerika Délkinában 42 millió dolláros költséggel repülőtereket épít,
2. A délkinai repülőterekre 600 repülőgépet küldenek az angolszász hatalmak,
3. Kétszáz angol és 100 szovjet pilótát küldenek Kínába és
4. gyors ütemben megkezdtek a vasutvonal építését Szibéria és a kínai tartományok között.

FRANCIAORSZÁG ISMÉT ELŐTERBEN

Zürich, augusztus 4.

A svájci sajtó közlései szerint Leahy tengernagy, Amerika vichy-i nagykövete jegyzéket nyújtott át Petain marsallnak. A jegyzék hangsúlyozza, hogy Amerika helyteleníti Franciaország politikáját Japánnal és a tengellyel szemben és leszögezi, hogy az Indokinára vonatkozó japán—francia megállapodás amerikai érdekeket sért.

Franciaország újra az általános érdeklődés előterébe került. Beavatottak nagyarányú változásokat várnak a francia kormányban és a politikai vonalvezetésben.

Megadják magukat a harctérre küldött szovjet politikai foglyok

Berlin, augusztus 4.

A Német Távirati Iroda közli, hogy a német csapatok az augusztus 2-án folytatott harcokban több ezer szovjet foglyot ejtettek. Elfogtak a németek egy egész szovjet csapatot, amely politikai elítéltekből állt. A foglyok elmondották, hogy szibériai száműzetésükből szedték össze őket és dobták harcba s löszert csak közvetlenül a csata megkezdése előtt adtak nekik. A politikai foglyok visszafordították fegyvereiket, megölték a politikai biztosokat és megadták magukat a németeknek. Hangoztatták, hogy gyűlölik a szovjet rendszert és csak a kedvező alkalomra vártak, hogy a politikai biztosaik meggyilkolása után átszökhessenek a németekhez.

HÁROMSZÁZEZER POLITIKAI FOGOLY JAVITJA A SZTALIN-CSATORNÁT

Helsinki, augusztus 4.

Finn hírforrások szerint a Szovjet 300 ezer politikai foglyot rendelt ki a Sztalin-csatornának a német és finn bombák által megrongált hidjainak megjavítására. A politikai foglyok, ha tehetik megszöknek a munkáról és megadják magukat a szövetséges erőknek.

LETARTÓZTATJÁK A BOLIVIAIAKAT NÉMETORSZÁGBAN

Berlin, augusztus 4.

Németországban több bolíviai állampolgárt letartóztatta államellenes cselekedetek miatt.

DÉLVIDÉK

Megjelenik minden nap

Főszerkesztő: Illés Sándor

A. M. N. MUZEUM
HIRLAP OSZTÁLY

8 oldal, ára 10 fillér

Politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csihás Benő utca 3.

Telefon: 2-07. Csekkszám: 74.050

Előfizetés egy hóra. 2.40 P.
Négyedévre 7.- P.

I. évfolyam

Zombor, 1941 augusztus 5, kedd

79. szám

A japán csapatok benyomultak Sziámba

**Csang-Kai-Sek hadai átlépték Indokina határát / Moszkvát kiüritik / Félmilliónyi katonát veszített a Szovjet egy hét alatt
Pusztító légitámadás Alexandria és Suez ellen**

Odessza felé menetelnek a német erők

Zürich, augusztus 4.

A svájci sajtó a legújabb jelentések alapján összefoglalót közöl a harcéri helyzetről.

Északon folyik a visszavonuló szovjet erők felmorzsolása és a német—finn csapatok már a Szentpétervár környékén lévő szovjet ipartelepeket veszélyeztetik.

A szmolenszki arcvonalon a németek kikényszerítették a Szovjettől a Moszkva felé vezető ut megnyitását. Kíev vidékén változatlan hevességgel folynak a harcok s a szovjet csapatok minden próbálkozása meghiúsul a német támadások lendületén. Délben a német és a szövetséges csapatok Odessza felé menetelnek

A svájci sajtó berlini tudósítójának jelentése szerint az elmúlt héten foglyulejtett szovjet katonák számát több mint százezerre becsülik német hivatalos helyen. Katonai körökben hangoztatják, hogy a szovjet elkeseredetten védekező harcmodora miatt a halottak és sebesültek száma eddig mindig az ejtett foglyok száma négyszeresének fe-

lelt meg, ami azt jelenti, hogy a Szovjet az elmúlt héten körülbelül félmillió embert veszített foglyokban, halottakban és sebesültekben.

Ezzel a német hadsereg nagy lépéssel jutott közelebb végső céljához: a szovjet haderő teljes megsemmisítéséhez.

—:0:—

A lángokban álló Moszkvát kiüritik

Zürich, augusztus 4.

Moszkva ellen hétfőre virradóra is nagyarányú támadást intézett a német légierő. A szovjet fővárosban egész városnegyedek állnak lángokban. A támadás hatalmas pusztításokat végzett a város katonai ipari üzemeiben, a raktárakban és katonai berendezésekben.

Moszkvából érkező hírek arról számolnak be, hogy gyors ütemben folyik a város polgári lakosságának eltávolítása. A gyer-

mekeket már korábban elvitték a városból. A szovjet hatóságok rendeletet adtak ki, amely szerint a menekülő polgári lakosságnak tilos a vasútvonalak és közlekedési főútvonalak használata.

A polgárság csak mellékutakon menekülhet. Ezzel az intézkedéssel azt akarja elkerülni a szovjet hadvezetőség, hogy a menekülők eltorlaszolják az utakat és ezzel gátolják a haderő mozdulatait.

Hadszintérré vált Indokina és Sziám

Zürich, augusztus 4.

A Die Tat csunkingi levelezője közli, hogy a kínai hadügyminiszter jelentése szerint a japán élcsapatok benyomultak Thaiföldre. (MTI).

Newyork, augusztus 4.

Megerősítik azokat a híreket, melyek szerint a Csang-Kai-Sek tábornok parancsnoksága alatt álló kínai csapatok benyomultak a japánok által megszállt Indokina francia gyarmatra. A harcok a határmenti övezetben folynak.

Szovjet repülőgépek támadása Konstanza ellen

Berlin, augusztus 4.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy angol repülőgépek hétfőre virradóra támadást kíséreltek meg Németország nyugati tartományai ellen. Kár nem esett. A légvédelem egy angol gépet lelőtt.

Hétfőre virradóra a csatorna felett 3 angol gépet semmisített meg a német erők. Vasárnap délután egy brit gépet lelőttek a német vadászok. A belga és északfrancia csatorna parton elhelyezett német légvédelmi ágyúk vasárnap a kétszázadik angol gépet lőtték le.

A szovjet légierők támadást intéztek Konstanza román kikötő ellen.

A bombák legnagyobb része lakónegyedekre hullott, ahol károkat okozott. A székesegyházat ért találat súlyosan

megrongálta a templomot. A német légvédelem hat szovjet gépet megsemmisített.

AMERIKA TILTAKOZOTT AZ ÉSZAKKINÁBAN ÉLETBELÉPTETETT JAPÁN FORGALMI KORLÁTOZÁSOK ELLEN

Tokió, augusztus 4.

Amerika tokiói nagykövete tiltakozó jegyzéket nyújtott át a japán külügyminisztériumban az Északkinában életbeléptetett vasuti korlátozások miatt. A jegyzék szerint a vasuti forgalom korlátozása amerikai érdekekbe ütközik.

ANGOLSZÁSZ—SZOVJET TERVEK JAPÁN ELLEN

Tokió, augusztus 4.

A japán sajtó rámutat arra, hogy az an-

golszász hatalmak Kína és a Szovjet bevonásával tervszerű akciót folytatnak Japán körülkerítésére. A körülkerítési politikának legújabb fejleményeit a következőkben ismerteti a japán sajtó:

1. Anglia és Amerika Délkinában 42 millió dolláros költséggel repülőtereket épít,
2. A délkinai repülőterekre 600 repülőgépet küldenek az angolszász hatalmak,
3. Kétszáz angol és 100 szovjet pilótát küldenek Kinába és
4. gyors ütemben megkezdtek a vasútvonal építését Szibéria és a kínai tartományok között.

FRANCIAORSZÁG ISMÉT ELŐTÉRBE

Zürich, augusztus 4.

A svájci sajtó közlései szerint Leahy tengernagy, Amerika vichy-i nagykövete jegyzéket nyújtott át Petain marsallnak. A jegyzék hangsúlyozza, hogy Amerika helyteleníti Franciaország politikáját Japánnal és a tengellyel szemben és leszögezi, hogy az Indokínára vonatkozó japán—francia megállapodás amerikai érdekeket sért.

Franciaország újra az általános érdeklődés előterébe került. Beavatottak nagyarányú változásokat várnak a francia kormányban és a politikai vonalvezetésben.

Megadják magukat a harc-terre küldött szovjet politikai foglyok

Berlin, augusztus 4.

A Német Távirati Iroda közli, hogy a német csapatok az augusztus 2-án folytatott harcokban több ezer szovjet foglyot ejtettek. Elfogtak a németek egy egész szovjet csapatot, amely politikai elítéltekből állt. A foglyok elmondották, hogy szibériai származásukból szedték össze őket és dobták harcba s löszert csak közvetlenül a csata megkezdése előtt adtak nekik. A politikai foglyok visszafordították fegyvereiket, megölték a politikai biztosokat és megadták magukat a németeknek. Hangoztatták, hogy gyűlölik a szovjet rendszert és csak a kedvező alkalomra vártak, hogy a politikai biztosaik meggyilkolása után átszökhessenek a németekhez.

HÁROMSZÁZEZER POLITIKAI FOGOLY JAVITJA A SZTALIN-CSATORNÁT

Helsinki, augusztus 4.

Finn hírforrások szerint a Szovjet 300 ezer politikai foglyot rendelt ki a Sztalin-csatornának a német és finn bombák által megrongált hidjainak megjavítására. A politikai foglyok, ha tehetik megszöknek a munkáról és megadják magukat a szövetséges erőknek.

LETARTÓZTATJÁK A BOLIVIAIAKAT NÉMETORSZÁGBAN

Berlin, augusztus 4.

Németországban több bolíviai állampolgárt letartóztatta államellenes cselekedetek miatt.

Brit és ausztráliai csapatokat tették partra Burmában

Zürich, augusztus 4.
Svájci lapértékelések szerint Anglia brit és ausztráliai csapatokat tett partra a Sziammal szomszédos Burmában. A most partra-

tett csapatok különleges kiképzésben részesültek. Elsősorban az őserdei harcokra képezték ki őket.

—:0:—

Kovno környékén 400 litvánt lemészároltak a bolsevikiek

Stockholm, augusztus 4.
A svéd sajtó közli, hogy a visszavonuló szovjet csapatok egy Kovno környéki faluban 400 litvánt — közöttük asszonyokat és gyermekeket is — összereltek egy udvarba és gépfegyverekkel valamint kézigranátokkal lemészárolták őket.

SZOVJET TÁBORNOK A SZOVJET KATONAI HELYZETRŐL

Berlin, augusztus 4.

A Német Távirati Iroda közli, hogy a német csapatok az utóbbi napokban folytatott harcokban többek között egy szovjet hadosztályparancsnokot is elfogtak. A tábornok elmondta, hogy a szovjet sulyos utánpótlási nehézségekkel küzd, nem tudja pótolni az emberanyagban- és hadianyagban szenvedett veszteségeket és az arcvonal mögött is sulyos a helyzet. A légitámadásokkal meg rongált gyárak többé nem tudnak olyan ütemben termelni, ami a szükségleteket kielégítené.

A tábornok különösen az utóbbi napokban elszendevett ember- és hadianyagvesztéseket tartja sulyosaknak. Véleménye szerint a szovjet harciereje nagymértékben csökkent és hasztalanok a főparancsnokság azon igyekezetei, hogy pótolja a hiányokat.

Ugyancsak Berlinből közlik, hogy a német légi erők eredményesen támadást intéztek Alexandria és Suez ellen. A bombák nyomán hatalmas robbanások és nagykiterjedésű tüzek keletkeztek, amelyek nagy pusztításokat vittek véghez a kitzüött célpontokban.

TALÁLAT ÉRTE A MOSZKVAI SVÉD KÖVETSÉG ÉPÜLETÉT

Stockholm, augusztus 4.

Hivatalosan közlik, hogy Moszkva legutóbbi bombázása során bombatalálat érte Svédország követségének épületét is.

AZ OLASZOK ELSÜLLYESZTETTEK EGY ANGOL TENGERALATTJÁRÓT

Róma, augusztus 4.

A Stefani iroda közli, hogy egy olasz torpedóromboló elsüllyesztett egy angol tengeralattjárót. A buvárhajó 70 főnyi legénységét fogságba ejtették az olaszok.

A ROMÁN PAPSÁG IMÁDKOZIK A SZÖVETSÉGES FEGYVEREK GYŐZELMÉÉRT

Bukarest, augusztus 4.

A román ortodox egyház feje elrendelte, hogy a román papok minden hét péntekjén tartsanak imát a szövetséges fegyverek győzelméért.

Ugyancsak elrendelte az egyházfő, hogy a román papok és egyházi szolgálatban álló személyek adják le 5 napi fizetésüket a Besszarábia felszabadítása alkalmával hősi halált halt katonák hozzátartozóinak felségélyezésére.

KILENC NAP MULVA TÉR HAZA A PORTUGÁL ÁLLAMELNÖK

Lisszabon, augusztus 4.

Carmona, Portugália államelnöke az Azori szigeten végzett szemleutja során vasárnap a Graciosa szigetre érkezett, ahol nagy lelkesedéssel fogadta lakosság. Az államelnök a tervek szerint 9 nap múlva tér vissza a fővárosba.

HOPKINS VISSZATÉRT LONDONBA

Stockholm, augusztus 4.

Harry Hopkins, Rooseveltt személyes

Német légitvekenység

Berlin, augusztus 4.

A Német Távirati Iroda közli, hogy a német légi erők hétfőre virradóra eredményesen támadták Keletkócia és Délanglia kikötői berendezéseit és repülőtereit.

Német repülőgépek Tobruk vidékén angol tehergépkocsi oszlopokat és csapatösszevonásokat szórtak széjjel. Több katonai épületet rombadöntöttek a bombák.

A SZOVJET MARADÉK REPLŐGÉPEIVEL IGYEKszik FEDEZNI VISSZAVONULÁSÁT A MAGYAROK ELŐL

Róma, augusztus 4.

A Stefani-iroda különtudósítója a következőket jelenti:

— Az utolsó 24 órában néhány bolsevista repül-alakulat jelent meg ismét a magyar arcvonalszakasz felett. Ugylátszik, Budjéni tábornok jónak látta, hogy maradék repülőgépeivel fedezze a szovjet visszavonulást a Dnyeper mögé.

A szovjet hadvezetőség szemmel láthatólag nagy nehézségekkel küzd a visszavonulás végrehajtásánál és kénytelen még a végső tartalékokhoz is hozzányulni.

A magyar gyors- és gépesített csapatok, a-

képviselője Moszkvában folytatott tanácskozásai után visszatért Londonba.

NÉMET VÁLASZ A SZOVJET ÁLHIREKRE

Berlin, augusztus 4.

Szovjet részről a napokban azt az állírt terjesztették, hogy a Nagy-Németország nevű német ezred a harcok során több ezer katonáját veszítette el. A szovjet olyan számokat közöl az említett ezred veszteségeiről, amelyek már eleve mutatják a hír valótlan-ságát. Ugyanis nem volt a hadilétszámra emelt ezrednek annyi katonája, mint amennyinek elfogásáról illetőleg elvesztéséről a Szovjet tud. Német hivatalos helyen megállapítják, hogy az említett ezred vesztesége 12 tiszt és 260 közkatóna.

melyek a német tervekkel tökéletesen összhangban lévő tervek alapján működnek, elérték a kijelölt pontokat és sulyos veszteségeket okoztak az ellenségnek.

— A magyar csapatok az utóbbi napok harcaiban nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak, így igen sok ágyút is. Egy nap mérlege a következő: 2500 fegyver és több mint 500 halott szovjet részről.

A német és magyar légi haderő bombázó- és vadászalakulatai is együttműködnek egymással. A magyar bombázók és hevesen bombázták a visszavonuló szovjet páncélos alakulatokat. Az előrenyomulás gyors ütemben folyik tovább s az ukrainai csata döntő szakaszába lépett. (MTI).

TITKOS KOMMUNISTA RÁDIÓADÓT LELEZTEK LE SVÉDORSZÁGBAN

Stockholm, augusztus 4.

A svéd hatóságok nagyarányú razziaikat tartanak a kommunisták és kommunista-gyanús elemek ellen. Egy ilyen razzia alkalmával a rendőrség Abbola városkában lelelt egy titkos kommunista rádióállomást amelynek nagy szerepe volt már az első finn-szovjet háború idején is. Számos kommunistát letartóztattak.

Finn hadijelentés

Helsinki, augusztus 4.

A finn tájékoztató iroda közli, hogy a finn tüzérség Hanko környékén eredményesen tüzelt ellenséges hajókra és állásokra. A gránátok számos ellenséges hajót eltaláltak és megrongáltak.

A finn csapatok augusztus 1-én 2.000 szovjet katonát foglyulejtettek, nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak és sok ellenséges gépesített járművet megsemmisítettek. A finn csapatok visszaverték a szov-

jet hadak elkeseredett ellentámadásait. A finn vadászok három szovjet gépet lelőttek.

A finn előnyomulás mostmár közvetlenül fenyegeti a Szentpétervár előtt fekvő ipartelepeket.

Egy másik finn jelentés közli, hogy a finnek augusztus 1-én 10.000 puskát, több száz gépfegyvert, 300 mozsarat és nehézágyút 1.500 lovat, több száz gépesített járművet és jelentős mennyiségű egyéb hadianyagot zsákmányoltak.

Német hadijelentés

Vezéri főhadiszállás, augusztus 3.

A véderő főparancsnoksága jelenti: A Peipusz-tótól nyugatra harcoló ellenséges kötelékek megsemmisítése során kerekén 10.000 foglyot ejtettünk, ezenkívül sok harciocsit, ágyút és más hadianyagot zsákmányoltunk. A keleti arcvonal többi részén a hadműveletek sikeresen folynak.

Erősebb harci rajaink az elmúlt éjszaka eredményesen bombázták Moszkva katonai célpontjait.

Az angol utánpótlást szállító hajók ellen a légi haderő szombaton napközben és éjszaka folyamán különösen eredményes harcot vívott. A német repülőgépek a kelet-angliai vizeken haladó erősen oltalmazott hajókaravánokból elsüllyesztettek hat kereskedelmi hajót — köztük két tartályhajót — együtt 40.000 tonnányi hajóteret, egy nagyobb tehergőzöst pedig erősen megrongáltak. A Faröerszigetek mellett lángba borítottak egy kereskedelmi hajót.

A német harci repülőgépek az elmúlt éjszaka sikeres támadásokat intéztek az angol szigetország több repülőtere ellen.

Német harci repülőgépek vasárnapra virradóra bombázták az alexandriai brit hajó támaszpontot.

Angol harci repülőgépek az elmúlt éjszaka kevés romboló és gyújtóbombát dobtak le néhány északnyugati és északnémetországi helységekre. Guenge kötelékek egészen Berlinig jutottak el. A légvédelem elhárító tüz miatt csak egyes gépek érték el a polgári lakosság némi veszteséget szenvedett. Három angol harci gépet lelőttünk.

ROOSEVELT UTNAK INDITJA A SZOVJETNEK SZÁNT HADIANYAGOT

Newyork, augusztus 4.

(Német Távirati Iroda). Mint a „New York Post” washingtoni tudósítója jelenti, Roosevelt parancsára összeállították és a legrovidebb uton elszállítják a szovjetnek szánt hadianyagot. A Szovjet-Unió utólag méréselte a repülőgépekre és szerszámgepekre vonatkozó igényeit. Mivel majdnem minden repülőgépet Angliának szántak, a repülőgépek elszállításához Anglia beleegyezését is kellett kérni. (MTI).

Nyujtófával agyonverte férjét egy 8 gyermekes palicsi munkásasszony

Szabadkáról jelentik: Borzalmas gyilkosság történt vasárnap délután Palicson. Konkoly Károlyné munkásasszony, aki 8 élő gyermek anyja, nyujtófával agyonverte férjét.

A gyilkos munkásasszony kihallgatása során elmondotta, hogy férje részegeskedő volt, nem törődött gyermekeivel és valószínűleg réme volt a családnak. Gyakran berugott és ha részegen hazatért brutálisan bánt feleségével és gyermekeivel. Feleségét kíméletlenül verte. Így történt vasár-

nap is. A férfi a kora reggeli órákban elment hazulról és ebéd után holtrezegen tért haza. A részeg munkás nekiesett feleségének, agyba-főbe verte és szidalmazta. Az asszony megpróbált elmenekülni a férj előtt, az azonban beérte és elkezdte ütni, mire az asszony a keze ügyébe eső nyujtófával fejbe vágta férjét, majd addig verte amíg volt benne élet.

A gyilkos asszonyt kihallgatása után átvezették az ügyészség fogházába. Az áldozat holttestét hétfőn felboncolták.

Ha a szülők nem vigyáznak eléggé...

Halálraégett egy szpirituszlámpával játszadozó szenttamási kislány

Szabadkáról jelentik: Borzalmas gyermektragédia játszódott le vasárnap Szenttamáson.

Les Károly villanytelepi igazgató feleségével a színházba ment s a háznál csak 6 éves és 14 éves leányai maradtak. A gyermekek játék közben szpiritusz lámpával vasalót melegítettek. A lámpából kicsapódó láng bekapott a 6 éves kis Magda ruhájába és pillanatok alatt lángralob-

bant a gyermek egész ruházata. Kétségbe esett segélykiáltásaira összefutottak a szomszédok és eloltották az égő ruhát, a gyermek azonban addig már elvesztette eszméletét.

A súlyos égési sebeket szenvedett kislányt beszállították az ujverbázi szanatóriumba. Életbenmaradásához kevés a remény.

A Dnyeper és Szmolenszk között az első vonalban...

George Soldan alezredes, a Völkischer Beobachter ismertnevű katonai munkatársa, „A Dnyeper és Szmolenszk közt” címen folytatja rendkívül érdekes és tanulságos cikksorozatát a keleti háborúról. Megállapítja, hogy amikor egy Dnyeper menti városból ír, tulajdonképpen mindegy, hogy a hivatalos jelentésekben említett városok közül melyikben veti papírra cikét, mert valamennyi város megegyezik abban, hogy fontos utvonalak futnak rajta keresztül és olyan átjárók és hidak vannak belsejükben, amelyeket feltétlenül birtokolni kell, ha a hadsereg tovább akar előretörni kelet felé.

A város körüli tér legyürése, egyszersmind a Sztalin-vonalon át történő végleges áttörés kiterjedésének sorsáról is dönt.

80 BUNKER LEKUZZDÉSE UTÁN SZABAD AZ UT

Ez a vonal — írja Soldan alezredes — mindenütt másképp fest. A bolsevista megerősítési művészet minden formája felbukkan.

A Szovjet mindenekelőtt hosszú fronton a Dnyeperre, Európa harmadik legnagyobb folyamára bízta magát. A folyótól nyugatra lévő erődítményeket aránylag könnyű volt leküzdeni.

Minthogy azonban északi irányban a folyó nem zárja el főbbé a Szovjetunió területét, hanem keletnek fordulva, párhuzamosan fut a német előnyomulási iránnyal, errefelé

szokatlanul erős védműveket építettek ki. Egyik helyen például 80 bunkert kellett leküzdeni, amíg az ut szabaddá vált.

A Dnyeper mentén rövidesen kibontakozott az a különleges kép, amit Lengyelországban kis mértékben már megismert a német hadsereg s ami itt elképzelhetetlen mértékben ismétlődött meg. Rendkívül nagy mélységben, egymástól gyakran hatalmas térségek által elválasztva, harcoltak a német és a szovjet kötelékek. A nagyszabású csata mintha külön harcokra bomlana szét.

Barát és ellenség a legkülönbözőbb irányokban nyomul előre, itt egymás felé, amott egymással ellentétes irányba törekedve,

látszólag áttekinthetetlen zürzavarba folyik össze. Ha a laikus egy pillantást vehetne a csatátér térképére, kék és vörös jelzések összevissza dobált tarka bonyodalma látná. Olyan az egész, mint egy sakkparti fehér és fekete figurái, amint a bonyodalom tetőpontján egymás-

ba keverednek. De, mint a sakkjátszmánál, a csatátér zürzavarában is rendszer uralkodik. Az egyes egységek mozgatait központi akarat irányítja, a cél az, hogy az ellenfél csapatait si-

Diákotthon — Ujvidék

Vitéz Bayor tábornok u. 4.

Főcélja a délvidéki elemi és középiskolai tanulók atképzésének megkönnyítése. — Nevelő és tanintézet bennlakó és bejáró tanulók részére. Kívánatra prospektus.

kerüljön szétverni, vagy legalább mozgási szabadságukat elvenni, közben egy percre sem tévesztve szem elől a nagy célt, hogy az ellenfelet összességben kell megverni.

A csatátér és a sakkjátszma között mégis az a döntő különbség, hogy a sakkjátszma az egyes figuráknak meghatározott és korlátozott hatása van, a csatátéren mozgó egységek pedig önállóan gondolkodva és cselekedve a parancsnokság általános irányelveinek keretében érvényre juttatják az alsóbb parancsnokságok kezdeményező erejét.

Ezek együttvéve döntően közreműködnek a végső eredmény kialakításában. Ez a motívum, amelyet a német parancsnokok gondos taktikai iskolázás során tökéletesen megtanultak,

a modern háboruban döntő jelentőségű lett. A németek ebben a tekintetben minden ellenfél fölött, de különösen a Szovjet fölött fölényben voltak.

A sofőr, aki az alezredes kocsiját vezeti, Soldan szerint úgy megtanult a rossz szovjet utakon járni, mint egy berlini taxisofőr a megszokott vonalakon.

Maga a forgalom sem sokban különbözik a Potsdamerstrasse békebeli forgalmától.

A por rettenetes.

Amikor az autó megelőz egy-egy felvonuló oszlopot, néhány méternyire sem látni.

Az utak jellemzője, hogy senkinek sincs ideje. Mindenki siet, előre vagy hátra.

Minden elvégzendő feladat fontos. A végső eredmény valahogy mindenkitől függ, aki itt parancsot teljesít, még az építő zászlóalj katonáitól is, akik azon fáradoznak, hogy az utak gránátölcseireit betöltsék.

Elsőrendű mentállevelet, mentaszénát, ribizillevelet és mindenféle más

gyógynövényt,

koriander-magot, borókát, borkövet állandóan legmagasabb napi áron vásárol

Dr. Miklós gyógynövény-nyagykereskedés

BUDAPEST, V. Vilmos császár ut 6.

Telefon: 380-577.

Kétségtelen, hogy a kevésszámú használható utak karbantartásától nagymértékben függ a kivivandó győzelem.

HOL VAN AZ IGAZI „ERŐDVONAL”?

A forgalom lassan ritkulni kezd. Először a hosszú oszlopok száma csökken. Valahol elkanyarodtak, hogy a legjobban előretolt raktárakat töltsék meg municióval, üzemenyaggal és élelmiszerekkel. Kétoldalt, az erdőben, leplezett csapattáborok tűnnek fel. Rövidesen fel lehet ismerni, hogy itt egy páncélos kötelék pihen. Röviddel később tüzérségi állásokon megy át a kocsis. Az uttól jobbra és balra több üteg áll, minden egyes ágyu leplező hálók alatt, nyílt tüzelőállásban. Pillanatnyilag nyugalom uralkodik errefelé, de a gránátölcsepek elárulják, hogy ez nem mindig volt így. A kiszolgáló személynét az egyre forróbban tűző napon az ágyuk mellett fekszik.

Nemsokára bejutunk a kis város első házái közé. A szem és orr azonban észreveszi a friss csatátér különleges jelenségeit. Itt lángokkal égő, szörnyű meleget árasztó tipikus paraszt faház zárja el az utat. Jobbra elkanyarodva egy kőház mögött áll meg az autó. Ulve és tekve, a falaknak támaszkodva mindenütt katonák alszanak.

Ez már a legelső vonal és mégsem az, jegyzi meg Soldan.

— Tudom, hogy sok kilométerrel előttünk egy kötelék már benyomult Szmolenszkbe. De ebből itt semmit sem lehet észrevenni. Mindenütt „elől” van, még féljobbra hátul, 150 km.-nyire is harcban áll egy gyalogos hadosztály a bezárát ellenséggel.

Még ez a hadosztály is „elől” van, noha messze előtte is német kötelékek harcolnak. Csak hogy az elől és hátul harcolók között még mindenütt ellenséges erők vannak.

Ugyanezt a képet lehetne megrajzolni előre, jobbra és balra mutató irányban.

PÁNCÉLOS HARC AZ ELLENSÉG KELLŐS KOZEPÉN

Képzeld csak magát az ember, írja Soldan, egy olyan hadosztály helyzetébe, amely, mint itt, egy hidfőn át előretörve, tüzérségi és zuhánóbombázó fedezet alatt félre tudja tolni az ellenfelet s azután előre tör, noha tudja, hogy

háta mögött az éppen most tört rés azonnal bezárul és ezzel a csapat el van vágva természetes összeköttetéseitől és utánpótlásától.

Biztos, hogy rögtön újabb ellenfél fog szembe szállni, aki talán ugyanolyan mozgékony, mint ő maga, ugyanúgy jobbról vagy balról, előlről vagy hátulról bukkanhat fel, sőt talán egyszerre minden oldalon. De ez a hadosztály csak látszólag lebeg az űrben.

Dróttalan uton összeköttetést tart fenn szomszédaival, a közöttük álló ellenség feje felé és összeköttetést tart fenn az előretolt vezérkari különítménnyel, ahol összefutnak a bonyolult hadművelet összes szálai. Egyebekben pedig a hadosztály saját erejében bizik,

amely úgy van méretezve, hogy meg tud felelni minden helyzetnek.

Ha egyszer a tulerőben lévő ellenfél erejét összeszedve rá akarja vetni magát egy ilyen, magányosan, a szovjet seregek kellős közepén operáló egységre,

a leglényegesebb a levegőben harcoló bajtársak segítsége.

A német pilóta szeme örökös minden fölött, ami a földön történik és megsemmisítő ereje ott jelenik meg, ahol szükség van rá.

Ez a fajta háború lehetetlen volna a föltötte elterülő légitér uralma nélkül.

HIREK

—oooOooo—

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Kúczy János,
Csihás Benő utca.

Ügyeletes gyógyszerész: Városló gyógy-
szertár, Szent György tér.

—:o:—

A Bunyevác Népkör arató-ünnepélye.
A zombori Bunyevác Népkör vasárnap tar-
totta meg szokásos arató-ünnepélyét. Az
ünnepélyen impozáns külsőségek között
domborodott ki a bunyevácok hazaszere-
tete. A Népkör színes népviseletbe öltö-
zött csoportja zászlók alatt vonult a Kar-
meliták templomába, ahol a nagymise alatt
felszentelték a buzakalászköböl font kö-
szorukat. Délben disztribúció volt, amelyen
Sztolits István, a kör elnöke kifejezte a
bunyevácok hódolatát a Főméltóságú Kor-
mányzó Ur iránt, akit a bunyevácok pat-
ronusának neveztek. A jelenlévők nagy lel-
kesedéssel éltették a kormányzót és a ma-
gyar hazát. Több szónok ünnepelte a bu-
nyevácok vezetőjét, Sztrojlich Jenőt. Dél-
után táncmulatság volt, amely a késő estig
tartott.

Szerdán este is bemutatják a Denevért.
A Kaszinóegyesületi Dalárda vezetősége
elhatározta, hogy tekintettel a nagy érde-
kre a közönségre szerdán este is be-
mutatja a »Denevért«. Az operett vasárna-
pi előadása telt ház előtt nagy sikerrel
fojtot le. Részletes kritikát — a hétfő déli-
előtti áramszünet miatt — csak holnap
számunkban adunk.

**Hajalmas vihar vonult el Zombor fe-
lett.** Hétfőre virradóra Zombor és környé-
ke felett hatalmas vihar vonult el. A vihar
megrongálta a villanyhálózatot, fákat té-
pett ki és károkat tett az épületek tetőze-
rében. Az orkánzerű vihart és záporosít
kisebb jéghullás kísérte. Az eddigi jelen-
tések szerint az itéletidő csak kisebb me-
zőgazdasági károkat okozott, főleg a ken-
derben és tengeriben. Zomborban egész
délelőtt nem volt viharjáram.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A cukor árának emeléséről tárgyal-
nak a gyárak. A Pesti Tőzsde írja: Mint
cukoripari körökből halljuk, a gyárpar-
tárgyalásokat folytat az 1941/42. évi cukor-
árak megállapítása ügyében. Az új cukor-
ár megállapításánál mérvadó lesz a szén,
a munkabér, a vasúti fuvar árának újabb
változása. Különösen a vasúti fuvardíj
emlése érinti közelről a cukorgyártást,
mert ugy a répa beszállítását, mint elszál-
lításának költségét a gyárak vállalják. Ez-
időszerint tárgyalások folynak az új cukor-
gyári kampány szén szükségletének bizto-
sításáról. Teljes mértékben sikerül is a
szükséges szénmennyiség leszállítását biz-
tosítani szeptemberig, amikor is az új cu-
korgyártási kampány megindul.

Árokba fulladt egy 10 éves zentai diákfiu
Szabadkáról jelentik: A zentai Fehér ma-
lom mellett egy 20 méter széles, 100 mé-
ter hosszú és másfél méter mély árok hu-
zódik el, amely tele van vízzel. Az árkot
a környék gyermekei fürdőzésre használ-
ják. Vasárnap az egyik fürdőző gyermek
egy fiu holttestére bukkant. Az esetet je-
lentették a rendőrségnek, amely megállá-
pította, hogy a holttest Koszó József 10
éves diákfiuval azonos. A nyomozás során
fejtették a gyanú, hogy a szerencsétlen
kisfiu játszó pajtásai a víz alá nyomták,
s amikor látták, hogy a gyermekcsiny mi-
lyen borzalmas következményekkel járt,
féltelmükben nem merték szólni szüleiknek
az esetről. A nyomozás folyik.

Cellophan

ívok, zacskók, befűzőhárló

Hajdú és Bokor papírnagy-
kereskedés

Budapest, VII., Sip u. 3, félemelet

Papírok a gyógyszerész, cukrász

és főnyaképszakmók részére

Szabadka október 4-12 között ipari vásárt rendez

Szabadkáról jelentik: A Szabadkai Ba-
ross-szövetség kezdeményezésére október
4-e és 12-e között nagyszabású ipari vá-
sárt rendeznek Szabadkán. A vásáron fel-
vonul az egész Délvidék ipara. Azok a ke-
resztény iparosok is kiállhatnak, akik
nem tagjai a Baross-szövetségnek.

**Az új- és óverbázi leventék elhalasz-
tott kirándulását a jövő vasárnap tartják
meg Bácsalmáson.**

Magyarokanizsai hírek A ka-
tonai parancsnokság engedélyezte a keres-
kedések hetipiaci napokon való nyitvatár-
tását déli 12 órától délután 3 óráig is. Él-
miszerárúsítással foglalkozó kereskedők
szombaton és ünnepet megelőző napon es-
te 8 óráig, valamint vasárnap délelőtt 7-8
óráig nyitva tarthatják üzletüket. — A csó
naktulajdonosok csónakjukat augusztus 4
ig kötelesek bejelenteni a rendőrségen. —
100 kg. élsúlyt el nem érő zsirsertéseket,
valamint malacot, bár milyen célra, levág-
ni tilos. A tilalom nem vonatkozik a kény
szervágások esetére.

**Kitűnő a termés a bácskossuthfalvai
határban.** Mint Bácskossuthfalváról je-
lentik, az ottani termés kitűnőnek bizonyult.
A buza fajsúlya meghaladja a 84 grammot
is. Tengeriből is rekordtermés várható.

Topoljai hírek. A Déli Hadsereg
közigazgatási parancsnoka a járás talpbőr
elosztójává Sipos Ernő kereskedőt nevez-
te ki. — Akinek nemesített vetőmagra
van szüksége jelentkezzen Kiss Lajos föld
birtokosnál. — Rövidesen megalakítják a
HONSZ járási csoportját, melynek élén Ta-
kács István, Hegyi Antal és Lőrincz Péter
állanak. — Az igazságügyi minisztérium, a
járásbírósg vezetőjévé dr. Szűcs Andor
nyiregyházi törvényszéki bírót nevezte ki.

Adai hírek A közéletmezési hiva-
tal közli, hogy aki buzára igényt tart je-
lentkezzen és szükségletét kiutalás útján
beszerezheti hivatalos áron a termelőtől.
A vásárlást köteles a »Futuránál« is beje-
lenteni. — A kendervágás munkadíját egy
tized részben, vagy 55 pengőben állapítot-
ták meg. — Kubikosok, hosszabb munkára
jelentkezzenek Góder Sándornál, vagy Ta-
si Lajosnál.

Félfaru utazás Budapestre. A szentist-
vánheti Budapesti ünnepekre a közle-
kedésügyi minisztérium félfaru vasúti ke-
vezményt biztosított. Az ünnepi hét kere-
tében három nagy érdeklődésre számító
kiállítás rendeznek a székesfővárosban,
és pedig a Bokréta Szövetség kiállítását, az
országos nyári kert- és virágkiállítását és a
Székesfővárosi Képtár legutóbbi szerzemé-
nyeinek kiállítását.

**A német követ megkoszorúta a Hősök
Emlékművét.** Jagov új budapesti né-
met követ hétfőn délelőtt megkoszorúta a
Városligetben a Hősök Emlékművét.

Meghalt Fesztetich György herceg.
Herceg Fesztetich György fitkos tanácsos,
felsőházi tag, 59 éves korában elhunyt.

**Törökkanizsa lisztet és kenyeret kül-
dött Szegednek.** Szegedről jelentik: A báná-
ti Törökkanizsa Magyar község 286 kiló
kenyeret és 1829 kg. lisztet küldött közada
közásból a szegedi szegénysorsuak felsze-
gélyezésére.

Benéztem egy szív ablakán ...

Az élet piros motorja, a szív, amelyet a
szerelem már annyi jelzővel ékített s a köl-
tők annyiszor megénekeltek, biológiai va-
lóságában az emberi szervezet fennmara-
dásáért a legbámulatosabb robotot végzi.
Mégis talán a legkevesebbet törődünk ve-
le s ennek ellenére szerveink e hamupipó-
kéje elárvultságában sem feledkeznek meg
a rárótt életfenntartó kötelességéről s veri
a marsot szakadatlan, utolsó ritmusáig.

A balatonfüredi orvoshéten, ahol a szív
valóban szívügye tudós orvosoknak, szem-
től-szembe találkoztam egy ismeretlen szív-
vel. Ez a szegény, meggyötört beteg szív
akaratlanul teljesen feltárta magát előttem,
betekintést engedett a titkaiba, megleshet-
tem minden dobbanását s láthattam, hogy
bár burokban született, mégis nagyon sze-
rencsétlen.

Szóról-szóra így igaz: benéztem egy szív
ablakán. Ez az ablak azonban nem önként
nyílt meg, dr. Neuber Ernő orvostanár lan-
cettája vágta ezt az ablakot egy szenvedő
páciensté mellén, aki a gyógyító kés bra-
vuros jótétje nélkül menthetetlenül elveszt
volna.

A szívsebészet egyik csodájának szemta-
nuja lehettem. Neuber Ernő professzor elő-
tűnk és vagy háromszáz orvostanhallgatója
előtt végezte az operációt a mell ablakán át
szabaddá tett szíven. Színes, a valóság tel-
jes véres illúzióját adó filmfelvétel révén
jutottunk ehhez az izgalmas és nem egy-
könnyen feledhető élményhez.

Egy elkérgesedett szívről volt szó. Nem
egy érzékben eldurvult, érzéktelenné vált,
kegyetlen szívről, hanem olyanról, mely-
nek burkára valóban meszes kéreg rakó-
dott le, s így gátolta az élet motorját, csak
a halál pillanatában megszűnő ütemes mun-
kájában. Az ilyen szív azelőtt menthetet-
len volt. Most, ha a mészkegely olyan hel-
lyen képződik a szív burkán, hogy a mell-
kas elülső falán át hozzáférhető, akkor a
bonyolult és csodálatos műtét megszabadít-
ja a szívet a kéreg halálos szorításától.

Idült szívburokgyulladás okozza ezt a kér-
ges betegséget s cardiolyisnek nevezik azt
a sebészeti eljárást, amellyel három borda
eltávolításával formális ablakot nyitnak a
szív otthona felé.

Lélegzetelállító pillanatok voltak azok, a-
mikor a mellkason át tört ablakban megpill-
lantottuk a lázas ütemben dobogó szívet s
láttuk, hogy a kéreg lehántása után hogyan
gyorsult, erősödött a felszabadult szívverés.

A látvány izalmában, amikor a szívek,
a mi szívünk is testvéri együttérzéssel szim-
pátia-tüntetésbe kezdett, hűs kéz csillapító
simításaként hatott a kiváló orvos nyugodt
hangja:

— Csodálatos, hogy mi mindent lehet csi-
nálni a szívvel, mennyit elbir, milyen szí-
vós. Amikor műtét közben kézbe kell ven-
ni a szívet, alig lehet rögzíteni, olyan erő-
vel ficáncol.

Hiszen, ha a szívet a felebaráti szeretet
mindig a tenyerén hordozná, olyan óvó gye-
nédséggel és biztonságot adó erővel, amint
azt Neuber Ernő professzor tenyere tudja
tenni s ha csak olyan sebeket ejtenének a
szíven, mint az ő virtuóz műtőkése, akkor
sokkal kevesebb beteg szív kerülne az élet
és halál meggyéjére.

Várkonyi Titusz.

Perz
a vi
mak
len
az o
tarth
vesz
Kadz
jai —
csait
ra ad
cseit
politi
kodá

vált.
ben
szani
létrei
közöt
perzs
megri
vekvó
ta a
épper
Tebri
rának
és az
pedig
sáv k
amely
tartoz
zavart
amiko
mindé
kapta
elégss
ásziái
na fel

A
nélkül
élclap
Perziá
mellyé
iátszik
farkát
véhez
zett —

Per
ben üt
háboru
megaka
Török
a Kauk
keletibb
tül leju
angolok
felé. A
orosok
most m
Kaukáz
mányon
a Perzs
perzsá
sem sik

Az
ban állt
aki kics
eljutott
tötte a
szok és
napokig
elég vol
kössön
terveit.
tök 1913
felé elő
sereg na
ben az
elfoglalt
országba
nin vissz
országbo
Ha
ban még
mennyek
vetségese
sában an
helyütt
sák a fel
len. Az
angolok
köttest

Perzsia a nagyhatalmak érdekeinek ütközőpontján

Mint annyi közkeletű mohamedán állam, Perzsia is annak köszönheti újjászületését, hogy a világháború utáni években az európai hatalmak befolyása Ázsiában meggyöngült. A független Iran megerősödése meglepő volt, hiszen ez az ország a világháború előtt látszólag visszatarthatatlanul zuhant függöttségének teljes elvesztése felé. Ezzelentúl költséges uralkodók a Kadszár-dinasztia utolsó, elpuhult leszármazottjai — állandó pénzzavarokkal küzdve, áruba bocsajtották a hivatalnoki állásokat és egyre-másra adták el idegen tőkecsoportnak az ország kincseit. Belső anarchia és a külhatalmaktól való politikai függés lett ennek az esztelen gazdálkodásnak következménye.

LONDON ÉS SZENTPÉTERVÁR ÖSSZEFOGÁSA

Perzsia orosz és angol intrikák színterévé vált. Amíg ez a két hatalom egymással szemben állt, még ideig-óráig egymás ellen kijáratlan lehetett a két rivális, de amikor 1907-ben létrejött a megegyezés London és Szentpétervár között, már teljesen reménytelennek látszott a perzsa függetlenség ügye. A két nagyhatalom megadta II. Vilmos előzsiái terveitől és növekvő törökországi befolyásától, 1907-ben elárta a csatabárdot és összefogott. A megegyezés éppen Perzsia rovására történt: Észak-Perzsiát Tebrisz és Teherán városokkal orosz érdekszférának nyilvánították. Dél-Perzsiát, a Perzsa-öböl és az Indiai óceán mentén húzódó partvidéket pedig angol érdekszférává. A két hatalmas föld-sáv között meghagytak egy harmadik föld-sávot, amely egyik nagyhatalom érdekszférájához sem tartozik és amelyben a nomád törzsek háború zavartalanul folytathatják tovább. Anglia akkor, amikor Oroszországnak engedte át Észak-Perzsiát minden bányá- és vasutkoncesszióit és megkapta Pétervári ígéretét arra, hogy ezzel megelégszik, eltéríteni igyekezett Oroszországot az ázsiai-terjeszkedés programjától és Közép-Európa felé irányította Pétervár figyelmét.

Vigyázz a címre! a legszebben és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a Karmelita templommal szemben

Alapítva 1824-ben

Vigyázz a címre!

A két nagyhatalom Perzsia megkérdezése nélkül döntött annak sorsá felett. Egy londoni elclap ugy gunyolta ki ezt a helyzetet, hogy Perzsiát perzsa macska alakjában ábrázolta, a mellével az angol oroszlan és az orosz medve látszik. — Te fogod a fejed, én már tartom a farkát — szól az angol oroszlan az orosz medvéhez. — Ugy látom, engem senki sem kérdezt — panaszkodik a perzsa macska.

MEGSZÁLLJÁK PERZSIÁT

Perzsia katonai megszállásának órája 1914-ben utott: az orosz és az angol seregek a világháború kitérése után egyesülni iparkodtak, hogy megakadályozzák a németek előrenyomulását Törökországon át. Ezért az oroszok megindultak a Kaukázusból Dél felé, hogy Törökország legkeletibb tartományán, Örményországon keresztül lejussanak Bagdad vidékére. Ugyanakkor az angolok Basrában partraszállva törtek Bagdad felé. A török csapatok azonban megállították az oroszok örményországi offenzíváját, úgyhogy most már Perzsia legnyugatibb tartományán, a Kaukázustól délre fekvő Asszerbeidszán tartományon keresztül igyekeztek az oroszok lejutni a Perzsa-öbölre, hogy az orosz-angol egyesülés perzsa területen jöhessen létre. De ez a terv sem sikerült.

WASMUS KONZUL — LAWRENCE ELLENLÁBASA

Az a férfi, aki az oroszok és angolok útjában állt, nem volt más, mint Wasmus konzul, aki kicsiny német expedíció élén, kalandos uton eljutott Közép-Perzsiába és itt maga köré gyűjtötte a nomád törzsek egy részét, hogy az oroszok és angolok ellen vezesse őket. Wasmus hónapokig kezében tartotta Közép-Perzsiát és ez elég volt ahhoz, hogy orosz és angol csapatokat kossón le és ezzel megzavarja a szövetségesek terveit. Közben az egyesült német-török csapatok 1915-ben súlyos csapást mértek a Bagdad felé előretörő angolokra is, és az expedíciók hadsereg nagyrésztét elfogták. Amikor azután 1917-ben az angolok ugy újabb expedíciók sereggel elfoglalták Bagdadot — már késő volt. Oroszországban kitört a bolsevista forradalom és Lenin visszafendelte az orosz csapatokat Örményországból és Perzsa-Asszerbeidszánból.

Ha az orosz-angol együtműködés 1918-ban mégis létrejött, úgy ez egészen más körülmények között történt, mint ahogy azt a szövetségesek eredetileg elképzelték. 1918 márciusában angol és francia csapatok ugyanis több helyütt orosz területre léptek, hogy támogatásuk a fehérek ellenállását a szovjetkormány ellen. Az Észak-Perzsiát kiürítő oroszok helyére angolok nyomultak be, megeremítve az összeköttetést a Kaukázusban a moszkvai kormány

ellen felkelt fehér-orosz csapatokkal és kiterjesztve befolyásukat a kaukázusi olajvidék felé... Az oroszok visszavonulása és az angolok fellépése így teljesen kiszolgáltatotta a teheráni kormányt is az angoloknak.

Az angol veszély azonban ugyanolyan gyorsan, ahogyan megjelent, ismét eltűnik a perzsa horizontról, hogy átadja helyét a bolsevista veszélynek. A moszkvai kormány tudniillik 1920 elején döntő csapást mér a kaukázusi fehér hadseregére és perzsa felkelők hívására betör perzsa területre is. Kutsuk khán, egy forradalmi szekta vezére ekkor orosz segítséggel Tebriszben bolsevista kormányt alakít. A sah az egedül akcióképes perzsa csapatot: a „kozák-brigád” küldi az oroszok és a felkelők ellen. De ezt a csapatot Tebrisz tövében súlyos vereség éri: a 8000 főből álló csapat 3000 főre olvadt le, amikor a csata után Kazvinban gyülekeznek. A sah és udvara már a menekülésre gondol, az angolok sem tudnak már segíteni, mert az angol munkáspárt előretörése és a fehér csapatok vereségei népszerűtlenné tették Angliában a bolsevista-ellenes intervenciót — úgy látszik, hogy Perzsia menthetetlenül bolsevizálódik. Ekkor jelenik meg a színen Perzsia erős embere, az új, független Iran megeremítője, Reza khán, hogy új irányt adjon az eseményeknek.

MARCIA SU TEHERÁN

Reza khán, aki perzsa katonacsaládból származott, 1898-ban, huszéves korában lépett be abba a kozákbrigádba, melyet Nuszreddin, az örült sah szervezett meg orosz tisztek vezetésével, személynék védelmére. Reza e csapatban már ezredesséig vitte, amikor Kazvin-ban a vert sereg perzsa tisztjei orosz vezetőiket okolták a tebrizsi vereségért. A kétségbeesett teheráni kormány Rezá nevezte ki a kozákbrigád parancsnokává, aki azonnal eltávolította az orosz tiszteket, vasenergiával állította helyre a brigád fejelemét és harci erejét, hogy azután a főváros ellen vonuljon csapatával. Teherán csakha-

tát és költötte az állami kiadások egy harmadát a hadseregére. És végül is ott áll Asszerbeidszán harmadik, nyugati határán az a Törökország, amelyet nemcsak Iránhoz köt barátsági szerződés — hanem Németországhoz is. Pannonius

Szórol-szóra

Kossuth Lajos és a román földosztás

Huszonkét évvel ezelőtt történt a román agrárpolitika végrehajtásának legvilágosabb napjaiban az egyik szatmármegyei szinmagyar faluban. Egy nyári délelőtti könyű homokfutó állott meg a református parókia előtt. A kocsirol gyüretlen vadászruhás, elegáns ur ugrott le és bezörgött a paplak kapuján.

A tiszteletes ur magyaros szíveséggel sietett az érkező elé s megkérdezte, mi-jártában van.

— Én lenni a román agronom, — felelte az idegen — csinálni itten földosztás, román igazság. Venni el földet, sok földet urtól, gróftól s adni oda parasztnak, romának mind. De itten csak magyarnak is, mert nem lenni románok. Osztani román igazság.

— S miben lehetnék én szolgálatára, — ráncolta össze homlokát az ősz lelkipásztor — tölem semmit sem vehet el az ur, de nincs is szükségem senki földjére...

— Nem baj, de maga tudni, hogy kinek nem lenni itten föld, az kapni tölem föld, román föld.

— A tiszteletes urnak felcsillant a szemé. Nagy magyar volt, kuruckodó, negyvennyolcas, törhetetlen gerincű, nem szeretett a »jöveményekkel« sok szót szaporítani, de amellet nagy diplomata is volt és fajtáját, népét izzóan szerette. Mégis csak jobb, ha a magyar földön a magyar kigazda szánt, vet, minth a regáti urak dözsölnek, — villant át az eszén és gondolkozás nélkül vállalta az informátor szerepét.

Vendégét a szövetkezetbe vezette, mert saját jakásán nem akart ilyen »ügyekkel« foglalkozni. Hamarosan összeállították az »igényjogosultak« névsorát, majd a jó munkát áldomással pecsételték meg. Az áldomás jó sokáig tartott és a földmérnök ur teljesen »elázott«. Később a tiszteletes ur is nekibusult és a bóbiskoló vendég mellett nótázgatni kezdett. Egy szál füstös is oda-került s a tiszteletes ur keserű jökedve egyre magasabba hágott. A »mérnök« ur jóakaratu fejbőlintással kísérte az ismeretlen dallamu kuruc nótákat s halkán hortyogott mellé. Csak akkor riadt fel, amikor a tiszteletes ur újabb pohár után, rágyújtott a Kossuth-nótára.

Ezt már ismerte az agronom is s úgy szökött fel, mintha belészurta volna.

— Kossuth Lajos, — rikácsolta vérbe-forgó szemmel — ki az a Kossuth Lajos?

A tiszteletes ur is hamarosan kijózanodott. Már ismerte a román katonai börtönöket s tudta, hogy ismét baj lehet, ha nem vigyáz. Mégsem vesztette el lélekienlétét s nyugodt hangon válaszolt:

— Kossuth Lajos szintén igényjogosult, aki kimaradt a névsorból, neki is joga van a magyar földhöz...

A mérnök ur ismét visszajűvedt a mámor jóindulatu karjaiba. Csak egy pillanatilag tartott az öntudat felvillanása, amíg »hazáját« veszélyben forogni látta, majd újból nagyjelkü lett:

— Ha nincs földje, majd adunk, ma mindenkinek adunk s hogy ne felejtsek el a mai napot, neki félhoid helyett teleholdat adunk.

Dicséretére legyen mondvá, a földet ki is utalták.

(Kolozsvári Ellenézék)

Házbérnyugta-könyvek

kaphatók a DÉLVIDÉK nyomdájában.

Közgazdaság

Felemelte a kormány az őstermelők búza fejadagját

A 18 éven aluli családtagok részére 200, a 18 éven felüliek részére 250 kilógramm búzát lehet felőrölni

Mint ismeretes, a csépléssel kapcsolatosan minden cséplető gazda, illetve cséplőgéptulajdonos gabonalapot is köteles vezetni, amelyben a gazda tulajdonába kerülő búza mennyiségét tünteti fel. A kormány egy régebbi rendelettel már szabályozta a gazdák búza fejadagját, illetve, hogy családtagonként hány kilogramm buza megőrlésére kaphat igazolványt. Eredet-

tüleg a 18 éven aluliak részére egy évre fejenként 150 kiló, a 18 éven felüliek részére pedig 180 kiló volt megállapítva. Most újabb rendelet érkezett a városhoz, amelyben az illetékes kormányhatóságok ezt a fejadagot felemelték. Ezek szerint minden gazda, családtagjai részére fejenként, ha azok 18 éven aluliak 200, ha 18 éven felüliek, 250 kiló búzát őrölthet meg.

A gabonafölöslegek egyharmadát augusztus 15-ig kell vételre felajánlani

Az 1941-42. évi gabona- és lisztforgalom szabályozásáról szóló kormányrendelet értelmében a termelők a búzát, rozsot, a kétszerest, a zabot és az árpát (a kopászárpa kivételével) október 31-ig kötelesek megvételre felajánlani a Hombárnak, illetve a bizományosoknak. A minisztérium most rendelettel módosította ezt a rendeletet. Eszerint a gabonafölöslegek egyharmad részét legkésőbb augusztus 15-ig fel kell ajánlani a gabonavásárlásra jogosultaknak. Aki gabonafölöslegének harmadrészét a fenti időpontig fel nem ajánlja, kihágást követ el és két hónapig, háboru idején hat hónapig terjedhető elzárás

sá büntetendő, ha a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik. Külön intézkedik a rendelet a pénzbüntetés nagyságáról és a gabona elkobzásáról, amellyel a kihágást elkövetők. Az elkobzást arra a gabonára, amelyet vámörölkben megőröltek, továbbá, amely a gazdaság folytatásához szükséges, mellőzni kell. Azt, aki a kihágás felderítése körül különös érdemeket szerzett, a közellátási miniszter a lefolytatott kihágási eljárás során elkobzott gabona értékének egyötöd részéig terjedhető jutalomban részesítheti, ha a feljelentő jutalmat kér.

Egymilliárd pengő a magyar mezőgazdaság fejlesztésére

Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági fejlesztéséről szóló törvényjavaslata vonatkozóan a következő nyilatkozatot tette:

— A megújulásnak mai korszakában erőforrásainkat fokozatosan ki kell használnunk és ez áll különösen a mezőgazdaságra. A termelés fejlesztését nemzeti ügynek tekintem.

— Megerősödésünk elengedhetetlen feltétele a nemzeti vagyon gyarapodása. A földben és emberekben nagy, kiaknázatlan értékek rejlenek, ezeket érvényre akarjuk juttatni, ismeretek adásával, tanáccsal, kedvezményekkel és jutalmakkal, de amikor szükséges, közvetlen beavatkozással is. Az ország szántóterületének közel háromnegyedrész, állatállományának negyötöde kiscgazdák kezén van. Ez az arány a kormány földbirtokpolitikája következtében tovább emelkedik a jövőben, a magyar földművelésügyi politikának tehát jellegzetesen kiscgazdapolitikának kell lennie.

— A magyarság megerősödése érdekében e mellett előnyben kell részesítenünk a népes családokat és a munkásságot támogatnunk kell korszerű szociális politikával. A mezőgazdaságfejlesztési törvényjavaslat ezeken az alapelveken épül fel. A több- és jobb termelést a kiscgazdaságok színvonalának emelését, a kiscgazda társadalom gazdagodását, a család megerősödését és a munkásság felemelkedésének előmozdítását szolgálja.

— Egymilliárd pengő pénzügyi fedezetet biztosít a törvényjavaslat, amely mint nagyszabású kerettörvény kiterjed országunk egész mezőgazdasági életére. Ez az összeg semmiképpen sem túl magas de jelenlegi viszonyaink között kétségki-

vül nagy anyagi áldozatot jelent. Ezt az áldozatot feltétlenül meg kell hoznunk, mert az busásan visszatérül.

— A mezőgazdaság haladásához nagyobb tőkén kívül több tudás kell. Minden gazdához és minden gazdaság el kell érniük az ismereteknek. Megvalósítjuk a községi mintagazdaságok és a kísérleti birtokok rendszeres intézményét.

— Azt, aki a föld termőképességét lényegesen emeli, közgazdasági szempontból előnyösebb növényt termel, illetőleg állatot tenyészt, vagy társulással, szövetkezéssel, az erők egyesítését szolgálja, adó- és más kedvezményekben, jutalmakban részesítjük. Ezzel szemben nem tűrjük, hogy egyetlen gazda is akadályozza az országot, aki a gazdálkodást elhanyagolja, a földet okszerűen nem műveli.

— A tétlen munkáskéz anyagi kár és erkölcsi veszedelem a nemzetre nézve. Nemcsak a jobb gazdálkodással, hanem a mezőgazdasági iparok fejlesztésével is szaporítanunk kell a munkaadókat.

— A földművelésügyi közigazgatást el kell vinni a községig, hogy egyetlen intézkedés se maradjon sehoh, a lehető legteljesebb végrehajtás nélkül. A törvényjavaslat ezt is megvalósítja, mégpe-

dig az állami tisztviselők létszámának szaporítása nélkül.

Négy évesnél fiatalabb tehenet nem szabad levágni

A földművelésügyi miniszter a közellátási miniszterrel egyetértve, elrendelte, hogy 4 évesnél fiatalabb tehenet, üszőt üszőborjut, valamint 4 évesnél fiatalabb bivalytehenet, üszőt és üszőborjut nem szabad levágni. Nem esik levágási tilalom alá a felsorolt állat, ha az illetékes gazdasági felügyelőség vagy a vármegyei állattenyésztési egyesület megállapítja, hogy nem kívánatos fajta, vagy hibás testalkata van, illetve más ok miatt felnevelése és tenyésztése nem alkalmas.

A rendelet kimondja még, hogy az ország területéről származó egy évesnél fiatalabb üszőborjut az állami borju kiosztási akció céljaira fel lehet ajánlani. Hasonló rendeletet adott ki a földművelésügyi miniszter a 4 évesnél fiatalabb anyajuhok és jergebárányok közfogyasztásra való levágásának tilalmazásáról.

Az 1940 évi XIII. t.-c. kimondotta, hogy minden törvényhatóság állattenyésztési alapot köteles létesíteni, még pedig ez évi december 31-ig. A földművelésügyi miniszter most ennek a törvénynek végrehajtásáról rendeletet adott ki, amely, a Budapesti Közlöny vasárnapi számában jelent meg.

Országos átlagban holdanként 500 pengő a zsidó birtokok vételára

A zsidó földbirtokok kisajátítása országsszerte gyorsan folyik és illetékes helyen úgy várják, hogy ez év végére be is fejeződik. A zsidó birtokok likvidálásával kapcsolatos eladási szerződéseket tudvalevően be kell mutatni és csak akkor emelkednek érvényre, ha a földművelésügyi minisztérium azokhoz hozzájárul. Mivel a földművelésügyi minisztérium gondosan ügyel arra, hogy a zsidó birtokok ne csak méltó kezébe kerüljenek, de az eladási feltételek se legyenek terhesek a vevőkre, ezért a vételarat országos átlagban katasztrális holdanként 500 pengőben állapítják meg.

—o:—

Ingyen vetőmagot kapnak a repcetermelők A magyar olajipar ellátása és így számos közfogyasztási cikk előállításának érdekében, valamint a honvédség olajsükségletének biztosítására az eddiginél lényegesen nagyobb repcetermelés szükséges. A repcetermeléshez különleges berendezés, felszerelés nem kell. A repce az őszi búza egyik legkitünőbb előveteménye, de nagy előnye az is, hogy olyan időben juttatja a gazdát jövedelemhez, amikor pénzre legnagyobb szüksége van, vagyis a gabonafélék aratása és cséplése idejében. A vetéshez szükséges kat. holdanként legfeljebb 8 kiló eredeti eszterházi nemesített vagy utántermelt repcevetőmag zsákkal együtt ingyen kerül a Futura utján a szerződéses termelők részére. A termelési szerződést kötő gazdák a leszállított termésük súlyának 60 százaléka erejéig a Futurától hivatalos áron repcefogácsát is igényelhetnek. Termelési szerződést a Futura központjánál (Budapest, V., Vigadóutca 6. sz.), vagy az Olajmagértékesítő Szövetkezethél (Budapest, V., Akadémia-utca 6.) lehet kötni. A szerződés megkötésekor ugyanitt igényelhető az ingyen vetőmag is.

Buligovits János, Zombor, Thököly-ut 55

műlakatos jelzőtábla fizeme a visszatért Délvidék legmodernebbül berendezett ilyenfajta vállalata ajánlja

préselt vaslemezből, alumíniumból, tűzománccal, vagy öntött alumíniumból készített

utca, házszám, kocsi- és veszélyt jelző tábláit az ismert legjobb és legpontosabb kivitelben a legolcsóbb áron Kérjen árajánlatot

Artatlanság

Ugy ismerkedtem meg Annussal, hogy ellém lép az uccán s azt mondja csirkehangján a most elndult nagyszerű nyári esőben:

— Tartom, hogy ne tessék megázni... De ugye, nem tetszik meg haragudni?

Ez a „nem tetszik haragudni” minden második szava Annusnak, aki tizennégy éves, rongyos, agrólszakadt, meztelbás kiscseléd. Nem szép Annus, fogsora előreáll és a szája is nagy. De olyan fény és sugárzás van az arcán s olyan artatlanság a nagy gyerekszemében, hogy angyalt lehetne festeni róla. Angyalt, a huszadik században, jószágos és artatlan angyalt, aki felajánlja esernyőjét az uccán idegen „nacs cságáknak”. Aki jónak és szépnek látja a világot, a gyermekek és szentek hitével, aki nem tudja, hogy ki használják és becsapják, hanem a mitsem-sejtők, az artatlanok és jóakaratuak szelid ségével még boldognak és elégedettek is érzi magát.

Elmondja Annus ott, a nagy férflésernyő alatt, hogy kilencen

vannak testvérek, öt ideadták szolgálói, hogy tanuljon valamit. Aztán ittrekedt, nem tud semmit szüleiről, testvéreiről, csak amint mondja: kéri a jó Istent, hogy ügyeljen rájuk.

— Hát te hogy élsz itt, Annus, a városban?

— Oh nagyon jól feleli mosolyogva — sokat dolgozok, tudja naccsága, de otthon is sokat dolgoztam és borzasztóan nagyon szeretek dolgozni. Ott-hon is suroltam és se-perlem és ettettem a kicsi csirkéket és még főzni is tanított édesanyám. És mosni. A naccságos asszony is mindent reámbiz, reggel félhatkor kelek, akkor mindjárt leseprem a járdát, hogy meg ne büntessék a naccságékat. És aztán takarítok, seprek és délután mosogatok, jaj, ugy szeretek mosogatni, ha jó meleg és sikos a víz, az olyan élvezet, de ne tessék haragudni... És tanulok főzni és megyek üzennel a nagyságos asszonyhoz. Most is oda megyek, a Kossuth-uccába és olyan jók hozám...

Nagy lélekzetet vesz és úgy mondja boldo-

gan:

— A multkor a másik nagyságos asszony elhívott, hogy kisuroljam a konyhát. Egész kicsike konyha volt és gyönyörű szépen kisuroltam és a nagyságos asszony tiz fillért adott... És most hivott meszelni és azt ígérte, hogyha szépen kimeszelek és nem lesz csikos a fal, tán még husz fillért is ad...

— Aztán tudod-e, hogy mennyi az a husz fillér? Sok pénz az?

— Oh, nagyon sok — feleli. — De ki sem veszem a fizetésem, a nagysága olyan jó hozzám, meggyűjti nekem s akkor veszek valami ruhát, mert kicsit rongyos vagyok és egy kötényt szeretnék, meg cipőt, mert nincsen cipőm, de most nyár van, nem is kell...

Drága, kis lapátfogó Annus, olyan boldog és elégedett a maga négy pengőjével és „mellékeseivel”, olyan, mint egy városba szabadult déltengeri ben-szülött, aki a maga értékes drágagyöngyelt levegfülbevalóért és színes rongyokért oda adja a fehér embernek. Talán nem is kellene megtudnia az igazat.

(M. L.)

Dsida Jenő:

A tavaszi tó éneke

Be jó is volt
míg jég fődött:
csend jég alatt
és jég fölött,
nagy hallgatás volt
mindenütt —
Ma minden kis nesz
szíven üt.

Hó-s jégtakarta
volt a part
és engem is
nagy jég takart,
vastag, páncélos,
szürke jég,
közömbös, mint a
téli jég.

Nem bántott semmi
bántalom,
nem ártott semmi
ártalom:
A szél a jégen
elszaladt,
nem borzolt fel
a jég alatt.

A kő a jégen
fennakadt,
nem ütött meg
a jég alatt.
Áldott, kit ily
nagy csend fődött,
csend jég alatt
és jég fölött.

Elment a jég
jaj, mindenütt
s ma minden kis zaj
szíven üt.
Vagyok mezitlen
kék elem
és testem-lelkem
védtelen.

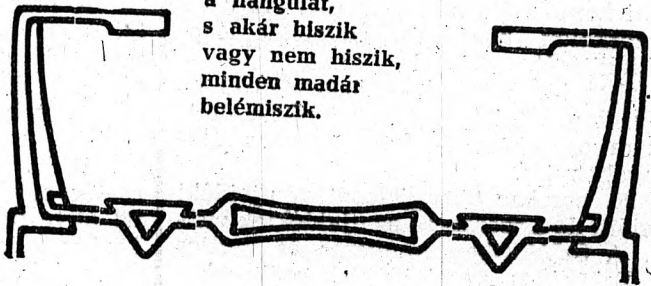
Belémtekint
cipruság,
borzol a szél,
szomorúság,
a nap is bennem
sistereg,
kövel dobál
a kisgyerek.

Ma minden bennem
él, mulat,
a pillanat,
a hangulat,
s akár hiszik
vagy nem hiszik,
minden madár
belémiszik.

Fáj az eső,
a szép idő,
a surranó
szitakötő,
minden zavar
és fölkavar
és minden csupa
zürzavar.

Ha csillagoktól
csillogok,
vagy elbujtak
a csillagok,
egyszerre fáj már
estetájt
minden, mi sok sok
este fájt.

Ó, emberek,
nem alhatok!
Fájdalmam a
fájdalmatok,
itt tükrözik
keresztetek
és borzadok
és reszketek.

A „DELVIDEK” REGÉNYE

A ZÖLD SZEMŰ HÖLGY

IRTA: MAURICE LEBLANC

FORDITOTTA: KALLAY MIKLÓS

A ZÖLD SZEMŰ HÖLGY

(20)

Végre eljutottak a kőfal végéig és elérték a széles főutat. De mielőtt a férfi rákanyarodott volna, csontos nagy kezével megfogta a lány nyakát s ezt dörmögte:

— Ha moccansz, halál fia vagy... Megszorítom a torkod, mint a másikét... tudod, mit jelent ez.

Aztán röhögve hozzá tette:

— Különb, neked nincs valami nagy kedved segítségért kiáltani, akárcsak jó magannak? — Mi, kicsikém!

Parasztok, járó-kelők tünedeztek fel az uton. A kocsi eltávolodott Nizzától és a hegyeknek vette útját. Az áldozat nem moccan.

Raoul az eseményekből azonnal kivette a most mondott szavak logikus értelmét. Mindjárt az a gondolata támadt, hogy ez az ember nem lehet más, csak a harmadik bandita, aki a vonaton a »másik», vagyis miss Bakefield torkát megszorította.

— Ez az, — gondolta. — Nem is érdekes vészöldni okoskodásokkal és következtetésekkel. Ez az. Ime, eggyel több bizonyíték megint, hogy miss Bakefield esete és a három rabló támadása között összefüggés van. Marescalnak bizonyosan igaza van, hogy az angol hölgyet tévedésből ölték meg, de az is bizonyos, hogy ezek az emberek mind közös céllal utaztak Nizzába s ez a közös cél a B. villa kirablása volt. A kirablás Guillaume eszelte ki. Guillaume nyilvánvaló szerzője a miss Bakefieldhez intézett levélnek, Guillaume, aki tagja volt

a bandának is s aki nemcsak a villa kirablására törekedett az angol hölgygel együtt, hanem egy nagy titok megoldására is, amiről levele utóiratában beszélt. Nem világos ez? Következésképp, mikor a miss meghalt, Guillaume maga akarja végrehajtani a tervezett büntényt. Magával hozza barátját, a zöldszemű leányt, mert a terv kiviteléhez két ember kell. S a terv sikerült volna is, ha a harmadik bandita, aki küleste társait, el nem ragadta volna a zsákmányt és nem használta volna fel az alkalmat, hogy elrabolja a »zöld szeműt» is. De mi célból? Szerelmi versengés volt a két férfi közt. Egyelőre ne kérdezzünk többet.

Néhány kilométernyi távolságban az autó jobbra fordult, lerohant néhány meredek hajlásu lejtőn, azután a Levensbe vezető útra tért, ahonnan el kellett érni akár a vari szorost, akár a magas hegyvidéket. És aztán?

— Igen és aztán, — gondolta magában Raoul, — mitévő leszek akkor, ha az utazás vajahova a rablók tanyájára visz. Megvárjam míg egy feltucat vademberrel állok szemben egyedül és azoktól kell majd elragadnom a zöld szempárt.

A fiatal leánynak egy kísértete döntő befolyással volt az ő elhatározására is. A lány a kétségbeesés egy rohamában menekülni próbált akár az élete kockázatáért. A férfi vasmarkolása keze visszatartotta.

— Csak semmi bolondság. — Ha meg

akarsz halni, majd csak az én kezemtől halj meg és pedig ha az ideje eljött. Nem felejtetted meg el, mit mondtam neked a gyorsan, mielőtt Guillaume meg te, a két testvért hidegre tettétek. Most is azt tanácsolom neked...

Nem fejezte be. Mert, mikor odafordult a fiatal lányhoz, két volant fordítás közt egy fejet és egy törzset pillantott meg, amely ott meredt közte és áldozata közt, egy vigyorgó fejet és egy acélos, széles férfítörzset, amely előtt visszarozkodt az ülésre és egy hang röhögve sikoltotta felé:

— Hogy vagy öreg cimborá?

A férfi kővé meredt a meglepetéstől. Egy vigyázatlan fogása majdnem a szakadékba döntötte mindhármat Bambán hebegte:

— A Krisztus öt sebére, — ki ez a pasi? — Hogy kerül ide?

— Hogyan, — mondta Raoul, — hát nem ismeresz rám? Előbb az expresszról beszéltél, hát emlékezned kell. Akinék először megmarkoláshoz a nyakát, a szerencsétlen flótás, akit huszonháromezer franc erejéig megkopasztottál, én vagyok. A kisasszony! ő rám ismert. Kisasszony, tegye rá ösmert arra az emberre, aki egész éjszaka a karjában hurcolta s akit olyan kedvesen hagyott a faképnél?

Az ember csak tovább hebegett:

— Miféle madár ez? — Hogy kerül ide?

— A Faradoni villából, ahol szemmel tartottalak. És most jó lesz megállni, hogy a kisasszony leszállhasson.

A férfi nem válaszolt. Sőt még gyorsította az iramot.

— Így nem jó lesz cimborá. Rántsd egyet a féken és lassíts.

SPORT

Az Ujvidéki AC jutott be az NB I-be

UAC-Szabadkai VAK 2:1 (0:0)

Mintegy 3.000 néző előtt játszották le Szabadkán a SZVAK—UAC osztályozómérkőzést az NB I-be való bejutásért. A mérkőzés erősiramu, helyenként durva volt. A csapatok a következőképpen állottak fel:

SzVAK: Simon—Pertics, Zsáki—Jakab II. Bogár, Hegedüs—Balázs I. Kecskés, Koppány, Balázs II, Kenyeres.

UAC: Lukács—Csillag, Vinai—Fehér, Gergely, Rumos—Molnár, Timár, Welker, Jakus, Schneider.

A szabadkaiak játszanak tervszerűbben. Nagy az iram. A pályán is és a lelátón is. A 15. percben Jakus veszélyes lövése a kapusról szögletre pattan.

Lukács kifut és Balázs II lövésébe beleveti magát. Közben Koppány is ott terem és összeütközik a fekvő kapussal. Lukács fekvő marad.

Mesterséges légzéssel igyekeznek talpra állítani, de nem sikerül. Lukácsot kiviszik és orvost hívnak. Három percig áll a játék. Az ujvidéki kapuba Schneider áll be. Az ujvidéki szurkolók hangosan követelik Koppány kiállítását.

Közben hír jön Lukács balesetéről: az ujvidéki kapus fejét Koppány térdébe ütötte! Az orvosok remélik, hogy 10 perc múlva magához tér.

A 26. percben tömegjelenet az ujvidéki kapu előtt, de a szerencse az ujvidékiek mellé áll. A SzVAK-ban Kenyeres és Pertics cserél. Schneider, az ujvidékiek szükségkapusa sokszor kifut a kapuból, egy ízben a 16-oson túl lábbal ment. Egyébként feltűnő nyugodtan védi a veszélyes labdákat. A 33. percben Pertics kiugrik és 12 méterről nagyon kapu fölé lö. Majd Balázs II lö kapu fölé.

A 34. percben az ügyeletes rendőrtiszt félbeszakítja a játékot, mert nincs mentőszekrény és a SzVAK vezetői sem jelentkeznek. Két perc múlva előkerül a mentőszekrény és megy tovább a játék. Eredménytelen szabadkai szöglet után jön a hír az öltözőből:

Lukácsot kórházba kell szállítani.

A II. FÉLIDŐT

is tíz emberrel kezdi az UAC. Az 5. percben az UAC jobbszárnya támad. Jakus Welkert szökteti, aki a balszélről (!) befelé húzódva, nehéz szögből,

mintegy 7 méterről a hálóba lö.

1:0-ra vezet az UAC. A lövés a kapus kezét is érintette.

Két perc múlva újabb gólt lö az UAC. Welker vezet a labdát, kisodródik a baloldarra

mintegy 15 méterről nagy gólt ragaszt a hálóba. 2:0.

A mérkőzés egyre keményebb lesz. A 14. percben a játékvezető szabadrugást ítél a SzVAK ellen. Koppány megjegyzéssel kíséri az ítéletet, amiért a kiállítás sorsára jut. Koppány integetve vonul le a pályáról.

Sok a szabadrugás.

A 34. percben Pertics, aki most középcsatár, egy előre vágott labdát a kapunak hátul állva fejével a kapura ível. A kapus már közben kifutott és így

a labda fölötté a hálóba hull. 2:1.

A gól után is az UAC támad. Kecskés lesz a SzVAK-ban a jobbszélső.

A 38. percben Bogárt a játékvezető tettelegesség miatt kiállítja.

Mezőnyjáték közben ér véget a mérkőzés.

Három csoportból áll az alföldi kerület I. osztálya, a másodikban öt csoportot állítanak fel

Vasárnap délelőtt és délután folyt le Szabadkán az MLSz értekezlete a délvidéki egyesületek kerületi bajnoki beosztásáról. Az értekezletet Gidófalvy Pál dr., az MLSz elnöke vezette, az Alföldi kerület részéről megjelent vitéz Kiss Pál elnök, Martonosi József ügyvezető és Vecsernyés Lajos főtitkár. Résztvettek az értekezleten a délvidéki, kiskunsági és bajai egyesületek képviselői. Hosszu tanácskozás után a következőképpen osztották be az Alföldi kerület bajnokságát az 1941—42. bajnoki évre.

I. OSZTÁLY

Szegedi csoport: 12 szegedi és szegedvidéki egyesület, továbbá a délvidéki egyesületek közül a Szabadkai TC és a Bácska II.

Szabadkai csoport: Szabadkai AK, Szabadkai MTE, Szabadkai AFC, Bajmoki AK, Csantavéri AK, Zombori TK, Zombori MÁV, Bajai TISE, Bácsalmási MOVE, Kiskunhalasi AC, Kiskunhalasi MOVE, Kalocsai SC, Jánosalmi SE, Soltvadkerti Turul, (14 egyesület).

Ujvidéki csoport: Ujvidéki Törekvés, Ujvidéki FC, Ujvidéki AC II., Kishegyesi Bocskai, Temerini TC, Petróczi SK, Zentai Bocskai, Adai SK, Ujverbázi CSE II., Zentai AK II. (10 egyesület).

A szabadkai és az ujvidéki csoportból egy csapat (a csoportgyőztesek döntőjéből kikerülő győztes) kerül fel év végén az NB III. osztályába. A szegedi győztes is felkerül természetesen. Az év végén a szabadkai csoportból 4, az ujvidéki csoportból 2 esik

ki a kerületi bajnokság II. osztályába. Az Alföldi kerület

II. OSZTÁLYÁBAN

5 csoportot állítanak fel: Szeged, Kiskunság, Zombor, Ujvidék, Szabadka.

A Magyarokazsai SE és a Martonosi Attila a szegedi II. osztályban nyer majd beosztást.

Az Alföldi kerület Szabadkán és Ujvidéken önálló alosztályt állít fel. A szabadkai alosztály hatáskörébe tartozik a szabadkai I. osztályu csoport, továbbá a szabadkai, kiskunsági

és zombori II. osztályu csoportok, az ujvidéki alosztály hatáskörébe pedig az I. osztály és a II. osztály ujvidéki csoportja tartozik.

A WMFC nyerte a Szent István Kupa első mérkőzését

WMFC-Kispest 3:2 (1:2, 2:2)

A Szent István Kupa első mérkőzését vasárnap este játszották Budapesten, az Elektromos tündérien kivilágított sporttelepén. 10.000 szurkoló nézte végig a mérkőzést, amely óriási küzdelmet hozott. A mérkőzés a rendes játékidőben nem jutott el a döntésig, s az eredmény a meghosszabbított idő 103. percében következett be.

A gólokat Szabadkai, Mészáros, Dudás (öngól) és Jager lőtték.

A Szent István Kupa keretében kedden

az Elektromos mérő össze erejét a Gammával, csütörtökön pedig az Ujpest a Törekvéssel.

ZOMBOR:

Zombori TK—Kalocsai SC 6:1 (3:1). A mérkőzést holnapi számunkban ismertetjük részletesen.

SZABADKA:

SzVAK II—MÁV Előre Budapest 3:2 (1:0). Vasutasbajnokiság. Vezető: Sefcsics. A mérkőzést a SzVAK—UAC osztályozó előtt mintegy 1000 főnyi néző jelenlétében játszották. Az I. féldő elején mindkét csapat nehezen lendül bele a játékba, később azonban felülkerekedik a SzVAK, de gólt csak a 44. percben ér el Jakab révén, 1:0. Fordulás után az 1. percben szöglet után a MÁV Előre Muzslai lövéséből egyenlít. A 6. percben Demeter beadását Nemere befelji, 2:1. A 10. percben Gönczöl szögletéből Zvekán kapásgólt lö. 3:1. A 28. percben Simon II kezze a 16-oson belül, a megítélt 11-es Keresztes belövi, 3:2. A hátralevő időben mindkét csapatnak van alkalma a gólszerzésre, de a csatárok minden helyzetet elrontanak. A SzVAK igen jól játszott és megérdemelte a győzelmet. Kitűnt: Milunovics, Beleszlin, Jung, Zvekán és Gönczöl, illetve Hosszu I, Muzsla és Tóth III.

—:0—

VASÁRNAPI SPORTEREDMÉNYEK

PÉCS:

Pécsi DVAC—MAVÁG 3:3 (1:0). A küzdelmet az NB I-be való jutásért vívta a két csapat.

UJPEST:

Ujpest—Ganz 8:2 (2:2).

GYŐR:

Ferencváros—Győr válogatott 9:1 (4:0).

Apróhirdetések

Hat. eng.

INGATLANFORGALMI IRODA MERKUR — STEFATITS Zombor — Zrinyl (Párizsi) utca 2. Telefon: 81. — Házak, gyárak, malmok, földek, szőlők, szállások és mindennemű ingatlanok

VÉTELE ÉS ELADÁSA.

Vaskasszák minden nagyságban. Több különböző földbérlet kapható.

TUZMENTES KASSZA.

egészen nagy, 2 aítós, wieni gyártmányu. szövetkezet, község vagy ékszerész részére igen alkalmas, kedvező áron eladó.

Hazai Általános Biztosító R. T. kerületi főügynöksége. a-377

Szent István napja közeledik. Cserélje ki fakult, tépett zászlóját, színtartó vihartállóra. Nuszpl Ernő szaküzlete, Zombor, Vadász-kürttel szemben.

a-365-f

Zomborban, Takács ucca 2 számú ház szabadkézből eladó. Érdeklődni ugvanott.

a-364

„Fanto” az Egyesült Magyar Ásványolajgyárak raktárában állandóan kapható világítópetróleum motorkó, traktor és gépke-nőolaj. Mezőgazdasági festett gázolaj, petróleum és motalkó. Mé-rő László, Zombor, bajjai országot 11. Tele-fon 6. a-327

Nagyobb mennyiségű fehér, édeskés ó-bor kicsinyben is el-adó. Rau Nándor. Bácsalmás. a-371

Telefonszámunk 2—07.

Égetett prima, hófehér mész, kő és pormentes, kapható va-gontételben. Érdeklő-dni: Vizi Sándornál, Zombor Szedér utca 23. a-376-f

Veszek régi női és férfiruhákat, valamint butorokat és konyha-berendezéseket a leg-magasabb napiáron. Pollitzer Manó régiség-kereskedő, Zombor. a-377-f

Eladó egy nagy per-zsaszonveg és egy uris-zoba. Megtekinthető: Zombor Hitler körút, 29 szám alatt. a-378-f

Pékség lakással azon-nal kiadó. Cim: Zom-bor, Holló ucca 8 szám. a-366-f

Egy jóházból való fiu asztalostanoncnak fizetéssel azonnal fel-vétetik. Dörner József műasztalos, Zombor, Csihás Benő ucca 14. a-374-f

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő **Muht János**

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csihás

Benő ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén